

**HÂKİMLİK
SORU BANKASI
MİLLETLERARASI
HUKUK
MİLLETLERARASI
ÖZEL HUKUK**

Fatih Tuğrul DEMİRKALE - Salih POLAT

Konularına Göre Tasnif Edilmiş
Tamamı Çözümlü Özgün Sorular

İMTİYAZ YAYINLARI

İmtiyaz HÂKİMLİK & HMGS Soru Bankası
MİLLETLERARASI HUKUK - MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK

Faith Tuğrul DEMİRKALE - Salih POLAT

2. Baskı: Ocak 2026

1. Baskı: Temsil Kitap

ISBN: 978-625-93557-5-7

© Bu kitabın her türlü yayın hakkı "İMTİYAZ YAYINLARI'na" aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Yayın Yönetmeni: METİN KAYA

Sayfa Tasarımı:

Sanem Hande Bayramoğlu Genç

Kapak Tasarımı:

Can Turan

MATBAA İLETİŞİM: ARCS Matbaacılık

Zübeyde Hanım Mahallesi
Aslanbey Caddesi Tuna Han
No: 101/2D İskitler/Ankara
Matbaa Sertifika No: 49427

Kitaba Dair Güncelleme Karekodları:

MİLLETLERARASI HUKUK

Fatih Tuğrul DEMİRKALE

İÇİNDEKİLER

MİLLETLERARASI HUKUK	5
MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK	37

ULUSLARARASI HUKUK KAMP SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası toplumun sınırlı bir alanda üyesidir?

- A) Federal Devletler
- B) Federe Devletler
- C) Uluslararası Örgütler
- D) Gerçek Kişiler
- E) Koruma Altındaki Devletler

Çözüm: Devletler, tam bağımsız ya da yetkileri sınırlandırılmış olsa da uluslararası toplumun üyesi sayılırlar. Bunun yanında uluslararası hukukun türemiş kişileri olarak kabul edilen uluslararası örgütler de uluslararası toplumun üyesi sayılırlar. Fakat gerçek kişiler, insan hakları ve uluslararası ceza hukuku alanları ile sınırlı olmak üzere uluslararası toplumun üyesi sayılırlar. Yanıt, D seçeneği

2. Uluslararası hukukun dayanağı olarak pacta sunt servanda ilkesini gören görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi kendini sınırlama görüşü
- B) Ortak irade görüşü
- C) Normcu görüş
- D) Doğal hukuk görüşü
- E) Sosyolojik görüş

Çözüm: Pacta sunt servanda (ahde vefa) ilkesinin grund norm yani temel norm kabul edilerek uluslararası hukukun dayanağı olarak gören görüş normcu görüştür. Yanıt, C seçeneği

3.

- I- Uluslararası Antlaşmalar
- II- Uluslararası Teamül Hukuku
- III- Hukukun Genel İlkeleri
- IV- Doktrin

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri uluslararası hukukun asli kaynakları arasında sayılamaz?

- A) III-IV
- B) III
- C) IV
- D) II-III-IV
- E) II-IV

Çözüm: Uluslararası hukukun kaynakları Uluslararası Adalet Divanı Statüsü 38. madde de sayılmıştır. Buna göre; uluslararası antlaşmalar, uluslararası teamül kuralları ve hukukun genel ilkeleri asli kaynaklardır. Yanıt, C seçeneği

4. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası hukuk bakımından devletlerin irade uyuşmalarını göstermek için kullanılan bir kavramdır?

- A) Antlaşma B) Andlaşma C) Misak
D) Senet E) Hepsi

Çözüm: 1969 Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi madde 2/1-a'ya göre irade uyuşmalarının nasıl adlandırıldıklarının bir önemi bulunmamaktadır. Yanıt, E seçeneği

5. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası antlaşmanın geçersizliğini ileri sürmek için yeterli bir sayılamaz?

- A) Hata
B) Hile
C) İç hukukta kanuna aykırılık
D) Temsilcinin ayartılması
E) Temsilcinin korkutulması

Çözüm: Bir uluslararası antlaşmanın geçersizliği, salt iç hukukta bir kanuna aykırılıktan dolayı ileri sürülemez. Ancak iç hukukun temel önemi haiz bir kuralı sebep gösterilebilir. Ne var ki o durumda dahi antlaşmanın geçersizliğini öne süren taraf, zararı tazmin etmekle yükümlü olacaktır. Yanıt, C seçeneği

6. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası antlaşmalar hakkında doğrudur?

- A) Bir devlet ancak antlaşma izin verdiği müddetçe çekince hakkını kullanabilir.
- B) Bir uluslararası antlaşmanın taraflarından biri, o antlaşmadan sonraki aynı konuda ve daha çok hak veren başka bir antlaşmanın ilgili hükmünün kendisine uygulanmasını ancak en çok gözetilen ulus kaydı önceki antlaşmaya konduyorsa isteyebilir.
- C) Tüm uluslararası antlaşmalar ancak tarafları bağlar.
- D) Antlaşmalar BM Sekreterliğine tescil edilmez ise geçerli değildir.
- E) Diplomatik ilişkilerin kesilmesi, tek başına antlaşmaların sona erdirdir.

Çözüm: Diplomatik ilişkiler, antlaşmanın uygulanması için zorunlu değilse, kesilmesi antlaşmayı sona erdirmez. BM Sekreterliğine tescil edilmeyen uluslararası antlaşma geçerlidir ancak BM organları önünde ileri sürülemez. Bir uluslararası antlaşma KURAL olarak tarafları bağlar. Sınır antlaşmaları gibi objektif statü doğuran uluslararası antlaşmalar tüm devletleri bağlar. Bunun yanında bir devlet, bir uluslararası antlaşmadan sonra antlaşmanın diğer tarafının başka bir antlaşma ile diğer devlete daha fazla hak tanması halinde, kendi yaptığı antlaşmaya en çok gözetilen ulus kaydı şerhini ekleyerek, sonraki antlaşmanın daha fazla hak veren hükmünün kendisine uygulanmasını isteyebilir. Çekince konusunda ise hem antlaşma çekinceye izin vermeli hem çekince antlaşmanın konu ve amacına aykırı olmamalıdır. Dolayısıyla yanıt, B seçeneği

7. Aşağıdakilerden hangisi yetki belgesine ihtiyaç duymadan uluslararası antlaşmayı devlet adına imzalayabilecekler arasında sayılamaz?

- A) Hükümet Başkanı
- B) Devlet Başkanı
- C) Dışişleri Bakanı
- D) Belli durumlarda Büyükelçi
- E) İçişleri Bakanı

Çözüm: Devlet Başkanı, Hükümet Başkanı, Dışişleri Bakanı ve gönderen devlet ile kabul eden devlet arasındaki uluslararası antlaşmalarda Büyükelçi yetki belgesine ihtiyaç duymadan uluslararası antlaşmaları imzalayabilir. Yanıt, E seçeneği

8. Aşağıdakilerden hangisi devletin tam egemenliğine tabi deniz alanları arasında sayılamaz?

- A) İçsular
- B) Bitişik Bölge
- C) Boğazlar
- D) Karasuları
- E) Takimada suları

Çözüm: Devletin tam egemenliğine tabi deniz alanları; içsular, karasuları, takimada suları ve boğazlardır. Bitişik bölge ise kıyı devletine gümrük, sağlık, maliye ve göç konularında yetki tanır. Yanıt, B seçeneği

9. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Deniz Hukuku Sözleşmesinde boğazlardan geçiş rejimi için düzenlenmiştir?

- A) Zararsız geçiş
- B) Transit geçiş
- C) Sui generis geçiş
- D) Zararsız geçiş ve transit geçiş
- E) Kesintisiz geçiş

Çözüm: 1982 Deniz Hukuku Sözleşmesi boğazlardan geçiş için hem transit hem zararsız geçiş rejimini öngörmüştür. Madde 38 ve madde 45. Yanıt, D seçeneği.

10. Bir devlet temsilcisinin uluslararası antlaşmayı devlete sorma şartını şerh düşerek imza etmesi anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paraf
- B) Danışma koşullu paraf
- C) İmza
- D) Danışma koşullu imza
- E) Belgenin teatisi

Çözüm: Bir temsilci, belli konularda şüpheye düşer ancak yine de metni imzalamak isterse, şüpheye düştüğü konuları devletine soracağını ifade ederek imzaladığında, bu imza danışma koşullu imza anlamına gelir. Devleti imzaya onay verirse imza, atıldığı andan itibaren geçerli kabul edilir. Yanıt, D seçeneği

11. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası teamül kuralları ile ilgili yanlıştır?

- A) Uluslararası teamül kuralları bağlayıcıdır.
- B) Evrensel teamül kurallarında karşı çıkan devletin sessiz kalması yeterli değildir.
- C) Bölgesel teamül kurallarında karşı çıkan devletin sessiz kalması yeterli değildir.
- D) Uluslararası teamül kurallarında psikolojik unsur, onun hukuk kuralı olduğu inancından ileri gelir.
- E) Bir antlaşma ile uluslararası teamül kuralı çatırırsa antlaşma uygulanır.

Çözüm: Uluslararası teamül kuralları asli kaynak olarak bağlayıcıdır. Evrensel teamül kurallarında sessiz kalmak yeterli değildir ancak bölgesel bir teamül kuralının kendisine uygulanmasını istemeyen devletin sessiz kalması yeterlidir. Yanıt, C seçeneği

12. Devletin bir andlaşmayı imzalarken, onaylarken, kabul ederken, tasvip ederken veya andlaşmaya katılırken, bazı andlaşma hükümlerinin hukuki etkisini kendisi bakımından ihraç etmek veya değiştirmek için yaptığı tek taraflı bir beyan demektir. Boşluğa yazılması gereken kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En çok gözetilen ulus kaydı
- B) Çekince
- C) Bağlayıcılık
- D) Metnin kesinlik kazanması
- E) Onaylama

Çözüm: Yanıt, B seçeneği

13. Bir uluslararası antlaşmanın BM Sekreterliğine tescil edilmemesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Metin, kesinlik kazanamaz.
- B) Antlaşma geçersizdir.
- C) Antlaşma geçerlidir ancak BM organları önünde ileri sürülemez.
- D) Antlaşma geçerlidir ancak bağlayıcılık kazanamaz.
- E) Antlaşma onaylanmamış olur.

Çözüm: Antlaşmaların BM Sekreterliğine tescili geçerlilik koşulu değildir. BM Sekreterliğine tescil edilmeyen bir antlaşma geçerlidir ancak BM organları önünde ileri sürülemez. Yanıt, C seçeneği

14. Aşağıdakilerden hangisi objektif statü yaratan bir antlaşma örneği değildir?

- A) Sınır antlaşmaları
- B) Bir devletin ülkesinin silahsızlandırılması
- C) Bir devletin ülkesinin bir bölümünün silahsızlandırılması
- D) Deniz veya akarsuyun statüsüne ilişkin bir antlaşma
- E) Ticaret antlaşması

Çözüm: Objektif statü yaratan uluslararası antlaşmalar, taraf olmasa da tüm devletleri bağlar. Ticaret antlaşması ise sadece tarafları bağlayan bir antlaşma türüdür. Yanıt, E seçeneği

15. Aşağıdakilerden hangisi tek başına uluslararası bir antlaşmanın sona erme sebebi sebepleri arasında sayılamaz?

- A) Rebus sic stantibus
- B) Savaş
- C) Konsolosluk ilişkilerinin kesilmesi
- D) Antlaşmayı imkansız kılan sebeplerin varlığı
- E) Hiçbiri

Çözüm: Rebus sic stantibus, şartlarda köklü değişiklik anlamına gelir ve bu koşul yerine gelirse antlaşma sona erdirilebilir. Savaş ise, mevcut antlaşmaları sona erdiren bir sebeptir ancak daha sonra barış antlaşmalarını da doğurabilir. Konsolosluk ilişkileri ise **sadece** o antlaşmanın uygulanması için gerekli ise, kesilmesi halinde antlaşma da sona erecektir. Aynı zamanda uluslararası antlaşmanın devam etmesini imkansız kılan sebepler var ise de antlaşma sona erecektir. Antlaşmanın konusunun ortadan kalkması buna örnek verilebilir. Yanıt, C seçeneği

16. Aşağıdakilerden hangisi tek taraflı hukuki işlemlerle ilgili yanlıştır?

- A) Bildirim tek taraflı bir hukuki işlemdir ve kimi zaman zorunlu bildirim gerekebilir.
- B) Vazgeçme, tek taraflı bir hukuki işlem olabileceği gibi bir uluslararası antlaşma ile de mümkündür.
- C) Kınama tek taraflı bir hukuki işlemdir ve kınama yoluna gitmeyen devlet, o olayı kabul etmiş sayılır.
- D) Tanıma tek taraflı bir hukuki işlemdir ve yasal sonuçları bulunur.
- E) Devletler de jure tanınabileceği gibi de facto olarak da tanınabilir.

Çözüm: Uluslararası hukukta tek taraflı işlemler bildirim, tanıma, vazgeçme, kınama gibi şekillerde ortaya çıkabilir. Bildirim yapmak kimi zaman zorunlu olabilir. (Mayınlanmış bir deniz alanının bildirilmesi gibi). Vazgeçme ise hem tek taraflı hem de bir uluslararası antlaşma yoluyla karşılıklı olarak da yapılabilir. Kınama da tek taraflı bir hukuki işlemdir ancak kınama yapmayan devlet o olayı kabul etmiş **sayılmamaktadır**. Devletlerin tanınması ise de jure ve de facto olarak ortaya çıkabilir. Yanıt, C seçeneği

17. Aşağıdakilerden hangisi devletlerin tanınması ile ilgili yanlıştır?

- A) Devlet olabilmek için tanınma bir şarttır.
- B) De jure tanımadan geri dönülemez.
- C) De facto tanımadan geri dönülebilir.
- D) Bir devletin tanınması karşılıklı yapılan uluslararası bir antlaşmayla yapılabileceği gibi tanıma ilişkin açıkça bir hüküm içermesine gerek yoktur.
- E) Bir devletin tanınması şarta bağlanabilir.

Çözüm: Devlet olabilmenin şartları, insan topluluğu, siyasi bir örgütlenme ve ülke olarak ifade edilebilir. Tanınma, devlet olmanın bir şartı değildir. De jure ve de facto olarak tanıma gerçekleştirilebilir ancak de facto tanıma geri alınabilirken, de jure tanıma geri alınamaz. Bunun yanında bir devletin tanınması, koşula bağlanabilir ki buna da koşullu tanıma denir. Yanıt, A seçeneği

18. Bir devletin kara sınırı ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir devletin sınırlarının belirlenmesi hem hak hem yükümlülüktür.
- B) Devletin kara sınırları göl ya da akarsu gibi doğal bir varlıkla da belirlenebilir.
- C) Devletin kara sınırlarını belirlerken geometrik şekiller de kullanılabilir.
- D) İki devletin sınırları antlaşmayla belirlenir ve bu antlaşma objektif statü doğurur.
- E) Bir devletin kara sınırı aynı zamanda hava sınırını da belirler.

Çözüm: Devletler için sınır belirlemek hem bir hak hem de uluslararası kamu düzeni bakımından bir yükümlülüktür. Aksi halde hangi devletin nerede egemen yetkileri kullanacağı konusunda uyuşmazlık yaşanabilir. Kara sınırları doğal ya da geometrik şekillerle belirlenebilir. Örneğin bir dağ ya da akarsu, iki devlet arasında sınır oluşturabilir. Sınırı belirleyen antlaşma ise objektif statü doğurarak tüm devletleri bağlar. Ancak ifade etmek gerekir ki hava sınırı sadece kara ülkesiyle sınırlı değildir. Deniz ülkesinin üzerinde kalan hava da hava sahası olarak ifade edilir. Yanıt, E seçeneği

19. Yabancı bir ticaret gemisi mürettebatı ile sahildar devletin vatandaşı arasında çıkan hukuki bir uyuşmazlıkta aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

- A) Yabancı gemi devletin kanunu
- B) Sahildar devletin kanunu
- C) Üçüncü bir devletin kanunu
- D) Uluslararası özel hukuk
- E) Uluslararası genel hukuk

Çözüm: Ticaret gemileri açısından, mürettebat ile sahildar devlet vatandaşı arasındaki özel hukuk uyuşmazlıklarında uluslararası özel hukuk uygulanır. Yanıt, D seçeneği

20. Türkiye Cumhuriyeti'nin karasuları kural olarak kaç mildir?

- A) 3 B) 5 C) 6 D) 10 E) 12

Çözüm: 2674 Sayılı Karasuları Kanunu'na göre Türk karasuları kural olarak 6 mildir. Ancak Cumhurbaşkanı, belirli denizler için, o denizlerle ilgili bütün özellikleri ve durumları göz önünde bulundurmak ve hakka-niyet ilkesine uygun olmak şartıyla, altı deniz milinin üstünde karasuları genişliği tespit etmeye yetkilidir. Yanıt, C seçeneği

21. Aşağıdakilerden hangisi bir devletin sınırlı egemenliğine tabi bir deniz alanıdır?

- A) İçsular
B) Karasuları
C) Boğazlar
D) Münhasır ekonomik bölge
E) Takımda suları

Çözüm: Münhasır ekonomik bölge devletlerin sınırlı egemenliğine tabi bir deniz alanıdır. Esas hattan itibaren 200 mil ilan edilebilmektedir. Diğer şıklar ise devletin tam egemenliğine tabi deniz alanlarıdır. Yanıt, D seçeneği

22. Aşağıdakilerden hangisi zararsız geçişin ihlali niteliğinde sayılamaz?

- A) Her türlü uçağın uçurulması, güverteye indirilmesi veya gemiye alınması
B) Araştırma veya ölçüm faaliyetlerinde bulunulması
C) Mürettebatın öğünü için balık avlanması
D) Herhangi bir tip silahla deneme veya manevralar yapılması
E) Her türlü askeri makinaların uçurulması, güverteye indirilmesi veya gemiye alınması

Çözüm: Yabancı bir geminin geçişi eğer bu gemi karasuları içerisinde aşağıdaki faaliyetlerden herhangi birinde bulunursa, sahildevletinin barışına düzenine veya güvenliğine zarar vermiş sayılacaktır.

1. Sahildevletinin savunmasına veya güvenliğine zarar vermeyi amaçlayan her türlü propagandada bulunulması;
2. Sahildevletinin savunmasına veya güvenliğine zarar verecek şekilde bilgi toplanması;
3. Herhangi bir tip silahla deneme veya manevralar yapılması;
4. Sahildevletinin egemenliğine, toprak bütünlüğüne veya siyasi bağımsızlığına karşı tehdide veya kuvvete baş vurulması veya Birleşmiş Milletler Antlaşmasında belirtilen uluslararası hukuk ilkelerine aykırı diğer herhangi bir davranışta bulunulması;
5. Her türlü uçağın uçurulması, güverteye indirilmesi veya gemiye alınması;
6. Her türlü askeri makinaların uçurulması, güverteye indirilmesi veya gemiye alınması;
7. Sahildevletinin gümrük, maliye, sağlık veya muhaceret konularındaki kanun ve kurallarına aykırı bir şekilde mal, para veya kişilerin gemiye alınması veya gemiden çıkartılması;
8. İşbu Sözleşmeye aykırı olarak, bilerek ve isteyerek ağır kirlenmeye sebebiyet veren fiillerde bulunulması;

9. Balık avlama faaliyetlerinde bulunulması;
10. Araştırma veya ölçüm faaliyetlerinde bulunulması;
11. Sahildar devletin herhangi bir haberleşme sisteminin veya diğer herhangi bir deniz teçhizat veya tesisinin işleyişini engelleyecek her türlü faaliyette bulunulması;
12. Geçişle doğrudan ilgisi bulunmayan diğer her çeşit faaliyette bulunulması.

ANCAK! Mürettebatın öğünü için sınırlı balık avlanması, zararsız geçişin ihlali anlamına gelmez. Yanıt, C seçeneği

23. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası boğaz olmanın coğrafi ölçütlerindedir?

- A) İki açık denizi birbirine bağlaması
- B) Açık deniz ile MEB'i bağlaması
- C) İki MEB alanını birbirine bağlaması
- D) Bazı koşullarda karasuları ile MEB veya açık denizi birbirine bağlaması
- E) Hepsi

Çözüm: Gemi trafiğinin yoğunluğu, bir boğazın uluslararası boğaz olmasını sağlamamaktadır. Ancak coğrafi olarak iki açık denizi, açık deniz ile MEB'i, iki MEB alanını ya da bazı koşullarda karasuları ile MEB ya da açık denizi birbirine bağlayan boğazlar, coğrafi ölçütü sağlamaktadır. Yanıt, E seçeneği

24. Bir uluslararası antlaşmanın uygun bulunması için TBMM'ye gönderme yetkisi kime aittir?

- A) Dışişleri Bakanı
- B) Başbakan
- C) Cumhurbaşkanı
- D) İçişleri Bakanı
- E) Adalet Bakanı

Çözüm: Milletlerarası Andlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında 9 Sayılı Cumhurbaşkan Kararnamesi madde 5 gereğince; Milletlerarası andlaşmaların onaylanmasına veya bunlara katılmaya ilişkin Cumhurbaşkan kararnaları ile onaylanmanın veya katılmanın Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunlu olan andlaşmaların Cumhurbaşkan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi kapsamındaki hazırlık çalışmaları Dışişleri Bakanlığı tarafından yürütülür. Yanıt, C seçeneği

25. Aşağıdakilerden hangisi uygun bulma kanunu gerektirmeyen bir uluslararası antlaşmanın şartları arasında sayılamaz?

- A) Süresi 5 yılı geçmeyecek
- B) Devlet maliyesine yük getirmeyecek
- C) Ekonomik, ticari ya da teknik işleri düzenleyecek
- D) Türk kanunlarında değişiklik getirmeyecek
- E) Kişisel statü ve Türklerin yabancı devletlerdeki mülkiyet haklarına zarar vermeyecek

Çözüm: Anayasa 90/2 hükmü gereğince; Ekonomik, ticari veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi **bir yılı** aşmayan andlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Yanıt, A seçeneği

26. Aşağıdakilerden hangisi Lozan Boğazlar Sözleşmesi'ni sona erdirerek Türkiye Cumhuriyeti'nin Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ni yapabilmek için başvurduğu antlaşmaların sona ermesi sebebidir?

- A) Tarafların ortak iradesiyle
- B) Tek taraflı irade beyanıyla
- C) Savaş
- D) Antlaşmanın uygulanmasının imkansızlığı
- E) Rebus sic stantibus

Çözüm: Türkiye Cumhuriyeti, Lozan Boğazlar Sözleşmesi imzalanırken içinde bulunulan uluslararası durumun değiştiğini, dolayısıyla yeni bir antlaşmaya ihtiyaç duyulduğunu, Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliği için bunun gerekli olduğunu ileri sürmüştü ve böylece rebus sic stantibus ilkesine dayanmıştır. Yanıt, E seçeneği

27. Antlaşmaların tarafların ortak iradesiyle sona erebilmesi için kural olarak aşağıdakilerden hangisi aranır?

- A) 2/3
- B) 1/2
- C) Oybirliği
- D) Oyçokluğu
- E) 3/5

Çözüm: Kural olarak antlaşmaların tarafların ortak iradesiyle sona erdirilebilmesi için oybirliği gerekir. Yanıt, C seçeneği

28. İki denizi birleştiren fakat insan yapısı olan su yoluna ne denir?

- A) Boğaz
- B) Kanal
- C) Takımada
- D) İçsu
- E) Nehir

Çözüm: İki denizi birleştiren doğal su yollarına boğaz, insan yapısı su yolları ise kanallardır. Yanıt, B seçeneği

29. Aşağıda takımada devleti ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Takımada devleti içsulara ve karasularına sahip olabilir.
- B) Takımada devleti MEB alanına sahip olabilir.
- C) Takımada devletin anakara ülkesi bulunabilir.
- D) Takımada devleti coğrafi, ekonomik ve siyasal bir bütün oluşturmalıdır.

E) Takımada doğal yollarla oluşmalıdır.

Çözüm: Takımada devletleri de içsulara, karasularına ve MEB alanına sahip olabilir. Takımadalar coğrafi, ekonomik ve siyasal bir bütün oluştururlar. Ancak takımada devleti olabilmek için, anakara ülkesine sahip olmamak gerekmektedir. BM Deniz Hukuku Sözleşmesi madde 46/a; "Takımada Devleti"nden, bütünüyle bir veya birçok takımadadan oluşan ve başka adaları da ihtiva edebilen bir devlet; anlaşılmaktadır. Yanıt, C seçeneği

30. Aşağıdakilerden hangisi bitişik bölge ilan edebilmek için kullanılan amaçlar arasında sayılamaz?

- A) Göç B) Gümrük C) Maliye
D) Sağlık E) Askeri

Çözüm: Bitişik bölge, devletlere göç, gümrük, maliye, sağlık konularında yetkiler verir. Yanıt, E seçeneği

31. Aşağıdakilerden hangisi BM organları arasında yer almaz?

- A) Genel Kurul
B) Güvenlik Konseyi
C) Uluslararası Adalet Divanı
D) Uluslararası Ceza Mahkemesi
E) Genel Sekreterlik

Çözüm: BM Organları; Genel Kurul, Güvenlik Konseyi, Genel Sekreterlik, Ekonomik ve Sosyal Konsey, Vesayet Konseyi ve Uluslararası Adalet Divanı'dır. Yanıt, D seçeneği

32. BM'nin uluslararası barış ve güvenliğin korunmasında yetkili organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvenlik Konseyi
B) Genel Kurul
C) Uluslararası Adalet Divanı
D) Uluslararası Ceza Mahkemesi
E) Vesayet Konseyi

Çözüm: BM'in yürütme niteliğine haiz organı Güvenlik Konseyi'dir. Uluslararası Adalet Divanı bir mahkemedir. Uluslararası Ceza Mahkemesi ise BM'nin bir organı değildir. Yanıt, A seçeneği

33. Aşağıdakilerden hangisi ad hoc ceza mahkemeleri arasında sayılamaz?

- A) Ruanda Mahkemesi
- B) Eski Yugoslavya Ceza Mahkemesi
- C) Nürnberg Ceza Mahkemesi
- D) Tokyo Ceza Mahkemesi
- E) Uluslararası Ceza Mahkemesi

Çözüm: Uluslararası Ceza Mahkemesi sürekli bir mahkemedir. Diğer şıklardaki mahkemeler ise, UCM öncesi dönemde geçici olarak kurulmuş mahkemelerdir. Yanıt, E seçeneği

34. Aşağıdakilerden hangisi Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yetki alanına giren suçlar arasında sayılamaz?

- A) Soykırım
- B) Deniz Haydutluğu
- C) Saldırı suçu
- D) İnsanlığa Karşı Suçlar
- E) Savaş Suçu

Çözüm: Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin yetki alanına giren suçlar soykırım, insanlığa karşı suçlar, savaş suçları ve saldırı suçudur. Yanıt, B seçeneği

35. Aşağıda Uluslararası Ceza Mahkemesi hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Statüye taraf olmayan bir devletin yurttaşı, statüye taraf olan bir devlet ülkesinde suç işlerse mahkeme yetkili olur.
- B) Statüye taraf olmayan bir devlet ülkesinde, statüye taraf bir devletin vatandaşı suç işlerse mahkeme yetkili olur.
- C) UCM'nin yetkisi tamamlayıcıdır.
- D) Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde gerçek kişiler yargılanabilir.
- E) Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde bir devlet yargılanır ve suçlu bulunursa yaptırımını ancak tazminat olabilir.

Çözüm: Uluslararası Ceza Mahkemesi hem UCM Statüsü'ne taraf olmayan bir devletin yurttaşının statüye taraf olan bir devlet ülkesinde suç işlemesi halinde hem de statüye taraf olmayan bir devlet ülkesinde statüye taraf bir devletin vatandaşı tarafından suç işlenmesi halinde yetkili olmaktadır. Bu yetki ise tamamlayıcıdır. Yani ulusal hukuk yargılama yapmaz ya da gereği gibi yapmaz ise UCM yetkili hale gelmektedir. Bunun yanında UCM'de gerçek kişiler yargılanmaktadır. Devletler yargılanamaz. Yanıt, E seçeneği

36. Aşağıda diplomasi temsilcilerinin dokunulmazlıkları ile verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Misyonun arşivleri ve evrakı her zaman ve nerede bulunursa bulunsun dokunulmazlığı haizdir.
- B) Kişi dokunulmazlığından sadece diplomatik personel yararlanabilir.
- C) Misyonun resmi yazışması ihlal edilemez. Resmi yazışma, misyona ve görevlerine ait her türlü yazışma demektir.
- D) Diplomatik çanta açılmaz veya alıkonulamaz.
- E) Diplomatik ajanın şahsi dokunulmazlığı vardır. Hiçbir şekilde tutuklanamaz veya gözaltına alınamaz.

Çözüm: Kişi dokunulmazlığından diplomatik personelin yanında idari ve teknik personel de yararlanmaktadır. Ancak kabul eden devletin vatandaşı olmamaları koşulu aranmaktadır. Yanıt, B seçeneği

37. Aşağıda konsolosluk memurlarının dokunulmazlıklarına ilişkin verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Fahri konsolos da kişi dokunulmazlığından yararlanır.
- B) Konsolosluk memurları ve hizmetlilerinin yargı dokunulmazlığı diplomasi temsilcilerine göre sınırlıdır.
- C) Konsolosluk mensupları tanık olarak dinlenebilir.
- D) Fahri konsoloslar açısından binaların dokunulmazlığı yoktur ancak kabul eden devlet bu binaları korumak zorundadır.
- E) 1963 Sözleşmesine göre konsolosluk arşiv ve belgelerinin her zaman ve nerede bulunursa bulunsun, dokunulmazlıkları vardır.

Çözüm: Kişi dokunulmazlığından fahri konsoloslar yararlanamazlar. Yanıt, A seçeneği

38. Aşağıdakilerden hangisi milletlerarası uyuşmazlıkların çözüm yollarından diplomatik yollar arasında sayılamaz?

- A) Görüşme
- B) Dostça girişim
- C) Arabuluculuk
- D) Uluslararası hakemlik
- E) Uzlaştırma komisyonları

Çözüm: Uluslararası uyuşmazlıkların barışçı çözüm yolları arasında diplomatik yollar; görüşüm, dostça girişim, arabuluculuk, soruşturma ve uzlaştırma komisyonlarıdır. Uluslararası hakemlik ise bir yargı yoludur. Yanıt, D seçeneği

39. Aşağıda görüşme konusunda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Görüşme yalnızca uyuşmazlık için değil, bütün ilişkileri düzenlemek için devletlerin başvurduğu bir yoldur.
- B) Görüşmede uyulması zorunlu bir devletler hukuku kuralı yoktur.
- C) Görüşme sözlü olabileceği gibi yazılı da olabilir.
- D) Görüşmelere Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, diğer devletin diplomasi temsilcileri arasında veya Devlet Başkanları, Başbakanlar, Dışişleri Bakanları arasında yapılabilir. Bunun yanında özel temsilci atanamaz.
- E) Görüşme de protokol kuralları dışında devletler tam bir serbesti içindedir.

Çözüm: görüşme diplomatik yollar arasında en sık başvuru olan yoldur. Devletler hemen her konuda görüşme gerçekleştirirler ancak bu görüşme, bir uyuşmazlığın çözümü için yapılmışsa teknik anlamda bir diplomatik yol olan görüşmeden bahsedilebilir. Görüşme de protokol kuralları haricinde zorunlu bir kural bulunmamaktadır. Sözlü ya da yazılı yapılabileceği gibi devletler, görüşme için özel temsilci de atayabilirler. Yanıt, D seçeneği

40. Aşağıda hangisi dostça girişim hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Dostça girişimde üçüncü tarafın müdahalesi söz konusudur.
- B) Dostça girişim, taraflar arasında bir görüşme zemini hazırlamak ya da görüşmelerin sürdürülmesini sağlamak üzere üçüncü bir tarafça yapılır.
- C) Dostça girişimde üçüncü taraf devlet ya da uluslararası örgüt olabilir.
- D) Dostça girişimde üçüncü taraf bir kişi olabilir.
- E) Dostça girişim sadece barış zamanında mümkündür.

Çözüm: Dostça girişimde bulunan taraf sadece uyuşmazlığın tarafları için bir görüşme zemini oluşturur. Dostça girişimde bulunan, bir devlet olabileceği gibi gerçek bir kişi de olabilir ve dostça girişim, barış zamanında mümkün olduğu gibi savaş zamanında da mümkündür. Yanıt, E seçeneği

41. Aşağıda arabuluculuk hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Arabuluculuk yönteminde üçüncü kişinin müdahalesi artmaktadır.
- B) Gerçek bir kişi arabulucu olabilir.
- C) Arabulucu görüşmelere katılamaz, sadece araştırmalarda bulunur.
- D) Arabuluculuk önerisinde bulunmak bir yükümlülük değil haktır ta ki bir uluslararası antlaşmayla belirlenmemiş olsun.
- E) Arabulucu taraflara doğrudan müdahalede bulunamaz.

Çözüm: Arabuluculuk ancak tarafların rızası var ise başarıya ulaşabilir. Uyuşmazlığın tarafları üçüncü bir devletler hukuku kişisinden arabulucu olmasını isteyebileceği gibi, üçüncü bir kişi de kendiliğinden, arabuluculuk teklifinde bulunabilir. Arabuluculuk önerisinde bulunmak bir yükümlülük değil haktır. Önerilen çözüm şekli, uyuşmazlığın tarafları bakımından bağlayıcı güce sahip değildir. Arabuluculuk ihtiyardır. Devletler kendi aralarında yaptıkları bir antlaşma ile bu yolu zorunlu hale getirdiler ise ancak o zaman zorunlu hale gelmiş olacaktır. Arabulucu görüşmelere katılabileceği gibi görüşmeleri de yönlendirebilir. Yanıt, C seçeneği

42. Aşağıda soruşturma komisyonları hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Soruşturma komisyonunun görevi hem uyuşmazlığı çözmek hem uyuşmazlığın maddi unsurları üzerinde tarafsız bir soruşturma yapmak hem sonuçları bir rapor ile tespit etmektir.
- B) Soruşturma komisyonlarının raporlarında tespit edilen maddi olayların, uyuşmazlığın çözümünde kullanılıp kullanılmayacağına taraflar serbestçe karar verebilirler.
- C) Soruşturma usulünden yararlanacak devletler aralarında özel bir antlaşma yaparlar.
- D) Soruşturma komisyonu çözüm önerisinde bulunamaz.
- E) Soruşturma komisyonu sürekli olarak da kurulabilir.

Çözüm: Soruşturma komisyonunun görevi, tarafsız bir şekilde uyuşmazlığı soruşturarak maddi unsurları tespit etmektir. Yanıt, A seçeneği

43. Aşağıda uluslararası hakemlikle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hakemlik yoluna başvurmak tarafların arzusuna bağlıdır.
- B) Hakemlikte, tarafların anlaşmazlık konusunun tespiti ve uyulacak kurallar üzerinde önceden görüş birliğine varmaları gerekir.
- C) Taraflar uyuşmazlığın hakkaniyet ve nisfete göre çözülmesi yetkisini hakemlik mahkemesine tanıyamazlar.
- D) Hakemlik kararları yalnızca taraflar ve söz konusu olay için geçerlidir.
- E) Hakemlik kararlarına uyulması zorunludur.

Çözüm: Diğer bütün yollar gibi hakemlik yoluna başvurmak da (bir uluslararası antlaşma ile zorunlu hale gelmedi ise) zorunlu değildir. Nitekim hak ve nisfet hukuk dışı bir çözüm yoludur. Hak ve nisfet için tarafların rızası gerekir. Böylece taraflar hak ve nisfete göre uyuşmazlığı çözme yetkisini hakemliğe tanıyabilirler. Yanıt, C seçeneği

44. Aşağıda Uluslararası Adalet Divanı hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Uluslararası Adalet Divanı BM'nin bir organıdır.
- B) Uluslararası Adalet Divanı kararlarına itiraz yolu yoktur.
- C) Divanın kararları ancak taraf olan devletleri bağlar, benzer olaylar için emsal teşkil etmez.
- D) Divan'ın görevi devletler arasındaki uyuşmazlıkları çözmektir.
- E) BM'ye üye olanlar doğal olarak UAD Statüsüne de taraf olmuş olduklarına göre, yargı yetkisi kesindir.

Çözüm: Devletler 4 yolla davayı UAD önüne getirebilir.

- 1- Tahkimname yoluyla (Taraflar, uyuşmazlık doğduktan sonra bu yol ile UAD'a gidebilir.)
- 2- Önceden yapılan bir uluslararası antlaşma yoluyla (Taraflardan biri bu antlaşmaya dayanarak tek taraflı beyan ile UAD'a gidebilir.)
- 3- Tek taraflı bildirim ile (Bir devlet Divan'ın yetkisini tek taraflı bildirim ile kabul edebilir. Bu durumda aynı yükümlülüğü kabul eden başka devletlere karşı Divan'a gidebilir.)
- 4- Forum prorogatum ile (Bir uyuşmazlık Divana geldiğinde, önceden Divanın yetkisini tanımayan bir devlet, davaya katılmak suretiyle Divanın yetkisini dolaylı yoldan tanımış olur.)

Yanıt, E seçeneği

45. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası hukukta tek taraflı bir hukuki işlemler arasında sayılamaz?

- A) Kınama
- B) Vazgeçme
- C) Tanıma
- D) Konsolosluk ilişkisi kurma
- E) Söz verme

Çözüm: Konsolosluk ilişkileri de tıpkı diplomatik ilişkilerin kurulması gibi karşılıklı rızaya dayanır, karşılıklı bir ilişki söz konusudur. Yanıt, D seçeneği

46. Aşağıdakilerden hangisi uluslararası hukuk için söylenemez?

- A) Uluslararası teamül kuralları bağlayıcıdır.
- B) Uluslararası hukukun kaynakları arasında bir hiyerarşi yoktur.
- C) Uluslararası antlaşmalar ile teamül kurallarının çatışması halinde uluslararası antlaşma uygulanır.
- D) Uluslararası hukuk kurallarının oluşturulmasında sadece devletler söz sahibidir.
- E) Uluslararası hukukun sükeleri arasında sınırlı bir alanda da olsa gerçek kişiler de vardır.

Çözüm: Klasik görüşe göre uluslararası hukukun süjesi yalnızca devletlerdir. Ancak günümüz düşünül-
düğünde ve uluslararası örgütlerin konumu da dikkate alındığında uluslararası hukuk kurallarının oluş-
turulmasında sadece devletler söz sahibidir demek doğru gözükmemektedir. Yanıt, D seçeneği

47. Aşağıdakilerden hangisi zorlama yolları arasında sayılamaz?

- A) Savaş
- B) Uzlaştırma komisyonu
- C) Misilleme
- D) Zararla Karşılık
- E) Müdahale

Çözüm: Zorlama yolları; savaş ve savaşa varmayan zorlama yolları olarak ikiye ayrılır. Misilleme, zararlar karşılık ve müdahale savaşa varmayan zorlama yollarıdır. Uzlaştırma komisyonu ise bir diplomatik yoldur. Yanıt, B seçeneği

48. Aşağıda savaşı ve savaşı varmayan zorlama yolları ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Savaşı varmayan zorlama yollarında amaç karşı tarafı tamamen etkisiz hale getirmek değildir.
- B) Savaşı varmayan zorlama yollarında kullanılan kuvvet sınırlıdır.
- C) Savaşı, tarafların savaşıma kastı varsa gerçekleşebilir.
- D) Savaşı rejimine ilişkin kurallar da bulunmaktadır.
- E) İç çatışmalar da savaşı amacı taşıyorsa, savaşı kavramına dahildir.

Çözüm: Savaşı, iki devlet arasında gerçekleşen, birbirlerine isteklerini kabul ettirmek amacıyla yapılan ve savaşıma niyeti barındıran kuvvet kullanmalardır. Dolayısıyla iç çatışmalar savaşı amacı taşısa bile savaşı kavramına dahil olamazlar. Yanıt, E seçeneği

49. Misilleme ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Misillemede bulunan devletin davranışı haksız değildir, devlet o şekilde davranmaya yetkilidir.
- B) Bir karşı önlem olarak misillemenin devletler hukukuna uygun bir davranış olması gerekir.
- C) Misilleme, kuvvet kullanmayı içerebilir.
- D) Misilleme için misilleme yapan devletin fiili ile misilleme yapılan devletin fiilleri arasında denklik olmasına gerek yoktur.
- E) Devletler hukukuna göre misilleme, karşı devletin bir hakkına değil, çıkarına zarar vermekle sınırlı olmalıdır.

Çözüm: Misilleme (Retorsion) bir devletin, diğer bir devletin hukuka aykırı olmayan ancak çıkarlarını zedeleyen davranışına karşı devletler hukukunun yasaklamadığı yollarla karşılık vermesidir. Kuvvet kullanma uluslararası hukukça yasaklanmıştır Bu nedenle misilleme olamaz. Yanıt, C seçeneği

50. Savaşı varmayan bir zorlama yolu olarak zararlar karşılıkla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karşılık veren devletin fiili, misillemeden farklı olarak salt fiil açısından hukuka aykırı olmakla birlikte, devletler hukukuna uygun bir fiildir.
- B) Zararla karşılık önlemlerinin bir şartı olarak uluslararası uygulamaya bakıldığında önlemin haksız fiil ile orantılı olması gerektiği kabul edilmektedir.
- C) Zararla karşılık anlamına kullanılan her kuvvet savaşı anlamına gelmektedir.
- D) Zararla karşılık bağlamında alınan önlemin haksız fiille orantılı olması, aynı davranışla ve aynı şekilde karşılık verilmesi anlamına gelmemektedir.
- E) Abluka bir zararlar karşılık örneğidir.

Çözüm: Her zararlar karşılık önlemi savaşı anlamına gelmemektedir. Zararla karşılık savaşı varmayan bir zorlama yoludur. Yanıt, C seçeneği